

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 31ης Ιανουαρίου 2001 *

Στην υπόθεση T-143/97,

Gerhardus van der Berg, κάτοικος Dalfsen (Κάτω Χώρες), εκπροσωπούμενος από τον δικηγόρο H. Rijpacker Hordijk, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

ενάγων,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπούμενου από την A.-M. Colaert και τον J.-P. Hix, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

και

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον T. van Rijn, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

εναγομένων,

που έχει ως αντικείμενο αγωγή αποζημίωσης, κατ' εφαρμογήν των άρθρων 178 και 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρων 235 ΕΚ και 288, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ), για τις ζημιές που έχει υφιοστεί ο ενάγων λόγω του ότι εμποδίστηκε να

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

εμπορευθεί γάλα, κατ' εφαρμογήν του κανονισμού (ΕΟΚ) 857/84 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984, περί γενικών κανόνων για την εφαρμογή της εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 90, σ. 13), όπως συμπληρώθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1371/84 της Επιτροπής, της 16ης Μαΐου 1984, για τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής της συμπληρωματικής εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού 804/68 (ΕΕ L 132, σ. 11),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους V. Tiili, Πρόεδρο, R. M. Moura Ramos και P. Mengozzi, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 17ης Μαΐου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Κανονιστικό πλαίσιο

- 1 Το Συμβούλιο, αντιμετωπίζοντας το 1977 πλεόνασμα παραγωγής γάλακτος εντός της Κοινότητας, εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1078/77, της 17ης Μαΐου 1977, περί

καθιερώσεως καθεστώτος προμηδοτήσεων μη εμπορίας του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων και μετατροπής των αγελών βοοειδών γαλακτοπαραγωγής (ΕΕ L 131, σ. 1). Ο κανονισμός αυτός παρείχε στους παραγωγούς τη δυνατότητα να αναλάβουν δέσμευση περί μη εμπορίας γάλακτος ή περί μετατροπής των αγελών για περίοδο πέντε ετών, έναντι καταβολής προμηδοτήσεως.

- 2 Παρά την ανάληψη τέτοιων δεσμεύσεων από μεγάλο αριθμό παραγωγών, το 1983 εξακολουθούσε να υφίσταται πλεόνασμα παραγωγής. Γι' αυτό τον λόγο, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 856/84, της 31ης Μαρτίου 1984 (ΕΕ L 90, σ. 10), για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 804/68 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1968, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/003, σ. 13). Με το νέο άρθρο 5γ του εν λόγω κανονισμού θεσπίστηκε «συμπληρωματική εισφορά» για τις παραδιδόμενες από τους παραγωγούς ποσότητες γάλακτος που υπερέβαιναν μια «ποσότητα αναφοράς».
- 3 Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 857/84 του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 1984, περί γενικών κανόνων για την εφαρμογή της εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού 804/68 στον τομέα του γάλακτος και των γαλακτοκομικών προϊόντων (ΕΕ L 90, σ. 13), καθόρισε την ποσότητα αναφοράς για κάθε παραγωγό βάσει της παραδοθείσας κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς παραγωγής, ήτοι του ημερολογιακού έτους 1981, υπό την επιφύλαξη της δυνατότητας των κρατών μελών να επιλέξουν το ημερολογιακό έτος 1982 ή το ημερολογιακό έτος 1983. Το Βασίλειο των Κάτω Χωρών επέλεξε ως έτος αναφοράς το 1983.
- 4 Οι δεσμεύσεις περί μη εμπορίας που ανέλαβαν ορισμένοι παραγωγοί στο πλαίσιο του κανονισμού 1078/77 κάλυπταν τα έτη που είχαν οριστεί ως έτη αναφοράς. Επειδή κατά τη διάρκεια των ετών αυτών δεν παρήγαγαν γάλα, δεν μπόρεσαν να λάβουν ποσότητα αναφοράς ούτε, κατά συνέπεια, να διαθέσουν στο εμπόριο ποσότητα γάλακτος απαλλασσόμενη της συμπληρωματικής εισφοράς.

- 5 Με αποφάσεις της 28ης Απριλίου 1988, 120/86, Mulder (Συλλογή 1988, σ. 2321, στο εξής: απόφαση Mulder I), και 170/86, von Deetzen, (Συλλογή 1988, σ. 2355), το Δικαστήριο έκρινε ανίσχυρο λόγω παραβίασεως της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης τον κανονισμό 857/84, όπως συμπληρώθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1371/84 της Επιτροπής, της 16ης Μαΐου 1984, για τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής της συμπληρωματικής εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού 804/68 (ΕΕ L 132, σ. 11).
- 6 Προς εκτέλεση των αποφάσεων αυτών, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 764/89, της 20ής Μαρτίου 1989, για την τροποποίηση του κανονισμού 857/84 (ΕΕ L 84, σ. 2). Κατ' εφαρμογήν του νέου αυτού κανονισμού, οι παραγωγοί που είχαν αναλάβει δεσμεύσεις περί μη εμπορίας έλαβαν ποσότητα αναφοράς που αποκαλέστηκε «ειδική» (αποκαλούμενη επίσης «ποσόστωση»).
- 7 Η χορήγηση της εν λόγω ειδικής ποσότητας αναφοράς εξηρτάτο από διάφορες προϋποθέσεις. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1546/88 της Επιτροπής, της 3ης Ιουνίου 1988, σχετικά με τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής της συμπληρωματικής εισφοράς που αναφέρεται στο άρθρο 5γ του κανονισμού 804/68 (ΕΕ L 139, σ. 12), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1033/89 της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 1989 (ΕΕ L 110, σ. 27), απαιτεί με το άρθρο 3α, παράγραφος 1, η αίτηση χορηγήσεως ειδικής ποσότητας αναφοράς «[να] υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο παραγωγό στην αρμόδια αρχή (...) και με τον όρο ότι ο παραγωγός μπορεί να αποδείξει ότι διαχειρίζεται ακόμη, στο σύνολό της ή εν μέρει, την ίδια εκμετάλλευση με εκείνη που διαχειριζόταν τη στιγμή της εγκρίσεως, (...), της αιτήσεως για τη χορήγηση περιμοδοτήσεως».
- 8 Άλλες προϋποθέσεις, οι οποίες αφορούσαν, μεταξύ άλλων, τον χρόνο λήξεως της δεσμεύσεως περί μη εμπορίας, κρίθηκαν ανίσχυρες από το Δικαστήριο, με αποφάσεις της 11ης Δεκεμβρίου 1990, C-189/89, Spagl (Συλλογή 1990, σ. I-4539), και C-217/89, Pastätter (Συλλογή 1990, σ. I-4585).

- 9 Ύστερα από τις αποφάσεις αυτές, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1639/91, της 13ης Ιουνίου 1991, για την τροποποίηση του κανονισμού 857/84 (ΕΕ L 150, σ. 35), ο οποίος, καταργώντας τις προϋποθέσεις που είχαν κριθεί ανίσχυρες, κατέστησε δυνατή τη χορήγηση στους εν λόγω παραγωγούς ειδικής ποσότητας αναφοράς.
- 10 Με απόφαση της 19ης Μαΐου 1992, C-104/89 και C-37/90, Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (Συλλογή 1992, σ. I-3061, στο εξής: απόφαση Mulder II), το Δικαστήριο έκρινε ότι η Κοινότητα ευθύνεται για τις ζημίες που υπέστησαν ορισμένοι παραγωγοί γάλακτος οι οποίοι εμποδίστηκαν να εμπορευθούν γάλα εξ αιτίας της εφαρμογής του κανονισμού 857/84, λόγω του ότι είχαν αναλάβει δεσμεύσεις κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 1078/77.
- 11 Κατόπιν της απόφασεως αυτής, το Συμβούλιο και η Επιτροπή δημοσίευσαν, στις 5 Αυγούστου 1992, την ανακοίνωση 92/C 198/04 (ΕΕ C 198, σ. 4). Αφού υπενθύμισαν τις συνέπειες της απόφασεως Mulder II και με σκοπό τη διασφάλιση της πλήρους αποτελεσματικότητας της απόφασεως αυτής, τα εν λόγω θεσμικά όργανα εξέφρασαν την πρόθεσή τους να λάβουν τα πρακτικά μέτρα για την αποζημίωση των οικείων παραγωγών. Μέχρι τη λήψη των μέτρων αυτών, τα εν λόγω όργανα δεσμεύθηκαν, έναντι παντός δικαιουμένου αποζημώσεως παραγωγού, να μην εγείρουν ένσταση παραγραφής βάσει του άρθρου 43 του Οργανισμού ΕΟΚ του Δικαστηρίου. Παρ' όλ' αυτά, η ανωτέρω δέσμευση εξηρτάτο από την προϋπόθεση ότι η αξίωση αποζημώσεως δεν θα είχε ακόμη παραγραφεί κατά την ημερομηνία δημοσιεύσεως της ανακοινώσεως ή κατά την ημερομηνία κατά την οποία ο παραγωγός θα απευθυνόταν σε κάποιο από τα όργανα.
- 12 Στη συνέχεια, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2187/93, της 22ας Ιουλίου 1993, για την προσφορά αποζημώσεως σε ορισμένους παραγωγούς γάλακτος ή γαλακτοκομικών προϊόντων, οι οποίοι εμποδίστηκαν προσωρινά να ασκήσουν τη δραστηριότητά τους (ΕΕ L 196, σ. 6). Ο κανονισμός αυτός προβλέπει τη χορήγηση κατ' αποκοπήν αποζημώσεως στους παραγωγούς, οι οποίοι είχαν λάβει οριστική ποσότητα αναφοράς, για τις ζημίες τις οποίες υπέστησαν λόγω εφαρμογής της ρυθμίσεως την οποία αφορούσε η απόφαση Mulder II.

- 13 Με την απόφαση της 27ης Ιανουαρίου 2000, C-104/89 και C-37/90, Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (Συλλογή 2000, σ. I-203), το Δικαστήριο αποφάνθηκε ως προς το ποσό των αποζημιώσεων που ζήτησαν οι ενάγοντες.

Το ιστορικό της διαφοράς

- 14 Ο ενάγων είναι παραγωγός γάλακτος στις Κάτω Χώρες. Επειδή ανέλαβε, στο πλαίσιο του κανονισμού 1078/77, δέσμευση περί μη εμπορίας η οποία έληξε στις 23 Φεβρουαρίου 1985, δεν παρήγαγε γάλα κατά το έτος αναφοράς που είχε επιλεγεί κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 857/84. Κατά συνέπεια, ο ενάγων δεν έλαβε ποσότητα αναφοράς μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού αυτού.
- 15 Την 1η Μαΐου 1985, ο ενάγων απέκτησε εκμετάλλευση στο Dalfsen (Κάτω Χώρες) την οποία διαχειρίστηκε από κοινού με την αρχική του εκμετάλλευση, που βρισκόταν στο Wijhe (Κάτω Χώρες), για ένα χρόνο. Πώλησε την εκμετάλλευση του Wijhe στις 13 Μαΐου 1986.
- 16 Με έγγραφο το οποίο απήθυνε ο δικηγόρος του ενάγοντος στο Συμβούλιο και την Επιτροπή στις 31 Μαρτίου 1989, επειδή ο ενάγων καθώς και 351 άλλοι παραγωγοί οι οποίοι, σε εκτέλεση δεσμεύσεως που είχαν αναλάβει βάσει του κανονισμού 1078/77, δεν είχαν παραγάγει γάλα κατά το έτος αναφοράς, κοινώς αποκαλούμενοι παραγωγοί SLOM, οι οποίοι απαριθμούνται σε κατάλογο συνημμένο στο εν λόγω έγγραφο, εξέθεσαν ότι θεωρούσαν την Κοινότητα υπεύθυνη για τη ζημία που συνελάγεται το ανίσχυρο του κανονισμού 857/84, όπως αυτό διαπιστώθηκε από το Δικαστήριο με την απόφαση Mulder I. Τα θεσμικά όργανα δεν απάντησαν στο έγγραφο αυτό.
- 17 Κατόπιν της αποφάσεως Mulder I και της εκδόσεως του κανονισμού 764/89, ο ενάγων ζήτησε εκ νέου τη χορήγηση ποσοστώσεως τον Ιούνιο 1989. Το αίτημα αυτό απορρίφθηκε στις 30 Αυγούστου 1989, για τον λόγο ότι ο ενάγων δεν διαχειριζόταν

πλέον την ίδια εκμετάλλευση με αυτήν που διαχειριζόταν κατά τη χρονική στιγμή της δεσμεύσεώς του περί μη εμπορίας.

- 18 Ο ενάγων προσέβαλε ενώπιον των εθνικών αρχών ατελέσφορα την απόφαση αυτή περί απορρίψεως της αιτήσεώς του. Συνεπώς, η εν λόγω απόφαση απέκτησε ισχύ δεδικασμένου.
- 19 Με έγγραφο της 14ης Ιουλίου 1992, ο δικηγόρος του ενάγοντος ζήτησε να διακοπεί η παραγραφή από την ημερομηνία του εγγράφου αυτού, ως προς τον ενάγοντα και τους παραγωγούς που αναφέρονταν στο παράρτημα του εγγράφου της 31ης Μαρτίου 1989. Με έγγραφο της 22ας Ιουλίου 1992, ο γενικός διευθυντής της Νομικής Υπηρεσίας του Συμβουλίου απάντησε ότι η προθεσμία παραγραφής είχε αρχίσει εκ νέου όσον αφορά τους 348 παραγωγούς, μεταξύ των οποίων ο ενάγων, οι οποίοι δεν είχαν ασκήσει αγωγή. Παρ' όλ' αυτά, ο γενικός διευθυντής δέχθηκε ότι η επιστολή της 14ης Ιουλίου 1992 μπορεί να συνιστά ως προς αυτούς νέα προηγούμενη αίτηση υπό την έννοια του άρθρου 43 του κανονισμού του Δικαστηρίου. Επισήμανε εξάλλου ότι το Συμβούλιο δεν θα επικαλούνταν την παραγραφή από την ημερομηνία αυτή και μέχρι τις 17 Σεπτεμβρίου 1992 καθόσον οι αιτήσεις αποζημιώσεως των εν λόγω προσώπων δεν είχαν ήδη παραγραφεί στις 14 Ιουλίου 1992. Τέλος, ο γενικός διευθυντής διευκρίνισε:

«Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας αυτής, τα θεσμικά όργανα θα προσπαθήσουν να αποφασίσουν από κοινού τις πρακτικές λεπτομέρειες της αποζημιώσεως, σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου.

Συνεπώς, δεν είναι αναγκαίο να ασκηθεί εν τω μεταξύ αγωγή ενώπιον του Δικαστηρίου για να εξακολουθήσει η διακοπή της παραγραφής.

Αν οι λεπτομέρειες αυτές δεν έχουν καθοριστεί στις 17 Σεπτεμβρίου 1992, το Συμβούλιο θα σας γνωστοποιήσει τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβείτε στη συνέχεια.»

- 20 Με έγγραφο της 10ης Σεπτεμβρίου 1993, σχετικά με την αποζημίωση ορισμένων παραγωγών στο πλαίσιο του κανονισμού 2187/93, η Επιτροπή επισήμανε στις ολλανδικές αρχές:

«Επισυνάπτεται ο κατάλογος των εναγόντων SLOM οι οποίοι, βάσει της γενικής ανακοινώσεως των κοινοτικών οργάνων της 5ης Αυγούστου 1992, διέκοψαν την προθεσμία παραγραφής που τυγχάνει εφαρμογής στις αιτήσεις τους περί αποζημιώσεως των οποίων έχουν επιληφθεί η Επιτροπή, το Συμβούλιο ή το Δικαστήριο.»

- 21 Το όνομα του ενάγοντος περιλαμβανόταν στον κατάλογο αυτό και η ημερομηνία της 31ης Μαρτίου 1989 αναφερόταν ως προς αυτόν ως ημερομηνία διακοπής της παραγραφής δυνάμει της ανακοινώσεως της 5ης Αυγούστου 1992.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 22 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 29 Απριλίου 1997, ο ενάγων άσκησε την παρούσα αγωγή.
- 23 Με διάταξη της 24ης Ιουνίου 1997, το Πρωτοδικείο ανέστειλε τη διαδικασία μέχρι την έκδοση της αποφάσεως του Δικαστηρίου στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-104/89, Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, και C-37/90, Heinemann κατά Συμβουλίου και Επιτροπής.

- 24 Με διάταξη της 11ης Μαρτίου 1999, ο πρόεδρος του τέταρτου πενταμελούς τμήματος του Πρωτοδικείου, αφού άκουσε τους διαδίκους κατά την άτυπη συνάντηση της 30ής Σεπτεμβρίου 1998, διέταξε τη συνέχιση της διαδικασίας στην υπό κρίση υπόθεση.
- 25 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τέταρτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, το Πρωτοδικείο κάλεσε τους διαδίκους να προσκομίσουν ορισμένα έγγραφα και να απαντήσουν εγγράφως σε ορισμένες ερωτήσεις.
- 26 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 17ης Μαΐου 2000.
- 27 Ο ενάγων ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να υποχρεώσει την Κοινότητα να του καταβάλει το ποσό των 606 315 ολλανδικών φιορινίων (NLG), ως αποζημίωση, με τόκους υπερημερίας προς 8 % ετησίως από την ημέρα καταθέσεως της προσφυγής·
 - να καταδικάσει την Κοινότητα στα δικαστικά έξοδα.
- 28 Το Συμβούλιο ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να απορρίψει την αγωγή·

— να καταδικάσει τον ενάγοντα στα δικαστικά έξοδα.

29 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την αγωγή ως απαράδεκτη·

— να καταδικάσει τον ενάγοντα στα δικαστικά έξοδα.

Επί της ουσίας

30 Ο ενάγων ισχυρίζεται ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις στοιχειοθετήσεως της ευθύνης της Κοινότητας για τις ζημιές που υπέστη. Οι εναγόμενοι το αμφισβητούν και προβάλλουν το απαράδεκτο της αγωγής για τον λόγο ότι το προβαλλόμενο δικαίωμα αποζημιώσεως έχει παραγραφεί.

31 Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι για να εξεταστεί το ζήτημα της παραγραφής απαιτείται να καθορισθεί εκ των προτέρων αν μπορεί να στοιχειοθετηθεί ευθύνη της Κοινότητας βάσει του άρθρου 215 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 288 ΕΚ) και, σε καταφατική περίπτωση, μέχρι ποιας ημερομηνίας.

Επί της ευθύνης της Κοινότητας

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 32 Ο ενάγων ισχυρίζεται ότι η Κοινότητα είναι υπεύθυνη για τη συνεχιζόμενη ζημία που υφίσταται επειδή δεν έλαβε ποσόστωση από το 1984 λόγω της κοινοτικής νομοθεσίας, οι δε κανονισμοί που επρόκειτο να επανορθώσουν την κατάσταση αυτή δεν προέβλεψαν ποσόστωση για τους παραγωγούς που σκόπευαν να επαναλάβουν την παραγωγή γάλακτος μετά τη λήξη της δεσμεύσεώς τους περί μη εμπορίας και οι οποίοι εκουσίως αντήλλαξαν την εκμετάλλευση που διαχειρίζονταν κατά τη χρονική στιγμή της δεσμεύσεως αυτής (την εκμετάλλευση SLOM) με άλλη γαλακτοκομική εκμετάλλευση.
- 33 Ο ενάγων εκθέτει ότι, όπως αποδείχθηκε με την απόφαση Mulder I, είχε δικαίωμα να λάβει ποσότητα αναφοράς μετά τη λήξη της δεσμεύσεώς του περί μη εμπορίας. Επιπλέον, με την απόφαση Mulder II, το Δικαστήριο έκρινε ότι η Κοινότητα είναι υπεύθυνη για τη ζημία που υπέστησαν οι παραγωγοί SLOM που σκόπευαν να επαναλάβουν την παραγωγή γάλακτος μετά τη λήξη της δεσμεύσεώς τους, οι οποίοι όμως δεν μπόρεσαν να το πράξουν γιατί δεν διέθεταν ποσόστωση. Κατά τον ενάγοντα, ο μη σύννομος χαρακτήρας του κανονισμού 857/84 τον έβλαψε περισσότερο απ' ό,τι έναν «συνήθη» παραγωγό SLOM (ο οποίος μπόρεσε να λάβει ποσόστωση κατόπιν της ενάρξεως ισχύος των κανονισμών 764/89 και 1639/91) λόγω του ότι, μετά τη λήξη της δεσμεύσεώς του, αντήλλαξε την εκμετάλλευσή του SLOM με άλλη εκμετάλλευση, ευρισκόμενη σε καλύτερη κατάσταση και την οποία μπορούσε να εκμεταλλευθεί πιο αποτελεσματικά.
- 34 Για να συμμορφωθεί προς την κοινοτική νομοθεσία που επέτρεπε τη μεταβίβαση των γαλακτοκομικών ποσοτώσεων από μια εκμετάλλευση σε άλλη εφόσον ο δικαιούχος της ποσοτώσεως χρησιμοποιούσε συγχρόνως, τουλάχιστον για έναν χρόνο, τις δύο εκμεταλλεύσεις για την παραγωγή γάλακτος, ο ενάγων διατήρησε τις δύο εκμεταλλεύσεις του μέχρι τις 13 Μαΐου 1986. Έτσι, πληρούσε τις απαιτήσεις της εθνικής νομοθεσίας μολονότι, κατά τη χρονική αυτή στιγμή, δεν διέθετε ποσόστωση. Εάν του είχε χορηγηθεί ποσόστωση, θα είχε μπορέσει να τη μεταφέρει στη νέα του εκμετάλλευση.

- 35 Ο ενάγων τονίζει ότι, κατά τον χρόνο αυτό, δεν ήταν δυνατό να γνωρίζει αν οι παραγωγοί SLOM μπορούσαν, τελικά, να αξιώσουν ποσόστωση ούτε ποιες ήταν συναφώς οι προϋποθέσεις χορήγησης. Μετά την έναρξη ισχύος των κανονισμών 764/89 και 1033/89, προέκυψε ότι η χορήγηση ποσοστώσεως εξαρτάται από την προϋπόθεση ο παραγωγός να διαθέτει ακόμα, εν όλω ή εν μέρει, την εκμετάλλευσή του SLOM. Ο ενάγων εκθέτει ότι, κατά τη χρονική στιγμή που αγόρασε τη δεύτερη εκμετάλλευσή του και κατόπιν πώλησε την πρώτη, δεν μπορούσε να υποθέσει ότι θα επιβαλλόταν τέτοια προϋπόθεση. Αναφερόμενος στην προαναφερθείσα απόφαση Spragl, και πιο συγκεκριμένα στις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Jacobs στην υπόθεση αυτή (Συλλογή 1990, σ. I-4554), ο ενάγων προβάλλει ότι αντίκειται στην αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης να ισχύσει στην περίπτωση του μια τέτοια προϋπόθεση.
- 36 Σύμφωνα με τις αποφάσεις Mulder I και Mulder II, η αποξένωση από την εκμετάλλευση SLOM υποδεικνύει, κατά γενικό κανόνα, ότι ο παραγωγός δεν είχε την πρόθεση να επαναλάβει πράγματι την παραγωγή γάλακτος και, επομένως, δεν μπορεί να επικαλεστεί προσβολή της δικαιολογημένης του εμπιστοσύνης. Εντούτοις, το γεγονός ότι ο παραγωγός SLOM δεν διαθέτει πλέον την εκμετάλλευση SLOM δεν δικαιολογεί καθαυτό ότι δεν στοιχειοθετείται η ευθύνη της Κοινότητας, ιδίως όταν προκύπτει ότι ο παραγωγός αυτός εκδήλωσε πάντοτε την πρόθεση να επαναλάβει επί μακρόν την παραγωγή γάλακτος.
- 37 Οι εναγόμενοι ισχυρίζονται ότι το αίτημα του ενάγοντος δεν είναι βάσιμο καθόσον αναφέρεται στην περίοδο που προηγείται χρονικά της πώλησεως της εκμεταλλεύσεως SLOM το 1986.

Κρίση του Πρωτοδικείου

- 38 Εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας από ζημίες προκληθείσες από τα όργανα αυτής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 215, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, υφίσταται

μόνον εφόσον συντρέχει ένα σύνολο προϋποθέσεων όσον αφορά τον παράνομο χαρακτήρα της προσαπτομένης ενέργειας, το υποστατό της ζημίας και την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της παράνομης ενέργειας και της προβαλλομένης ζημίας (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 17ης Δεκεμβρίου 1981, 197/80 έως 200/80, 243/80, 245/80 και 247/80, Ludwigshafener Walzmühle κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 3211, σκέψη 18, και του Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου 1995, T-481/93 και T-484/93, Exporteurs in Levende Varkens κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2941, σκέψη 80).

- 39 Όσον αφορά την κατάσταση των παραγωγών γάλακτος που έχουν αναλάβει δέσμευση περί μη εμπορίας, η Κοινότητα υπέχει ευθύνη έναντι κάθε παραγωγού που υπέστη αποκαταστάσιμη ζημία λόγω του ότι εμποδίστηκε να παραγάγει γάλα κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 857/84 (απόφαση Mulder II, σκέψη 22).
- 40 Η ευθύνη αυτή στηρίζεται στην προσβολή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης που μπορούσαν να έχουν, όσον αφορά τον περιορισμένο χαρακτήρα της δεσμεύσεώς τους περί μη εμπορίας, οι παραγωγοί που ενθαρρύνθηκαν με πράξη της Κοινότητας να αναστείλουν την εμπορία γάλακτος για ορισμένη περίοδο, χάριν του γενικού συμφέροντος και έναντι καταβολής προμηθοδοτήσεως (απόφαση Mulder I, σκέψη 24, και προαναφερθείσα απόφαση von Deetzen, σκέψη 13).
- 41 Ο ενάγων ισχυρίζεται ότι έχει υποστεί ζημία από την παράνομη στέρηση ποσότητας αναφοράς που είναι η συνέπεια της εφαρμογής του κανονισμού 857/84. Η ζημία του εκτείνεται σε περίοδο που αρχίζει στις 23 Φεβρουαρίου 1985, κατά τη λήξη της δεσμεύσεώς του περί μη εμπορίας και, εφόσον δεν του χορηγήθηκε ποτέ ποσόστωση, η ζημία αυτή εκτείνεται μέχρι σήμερα.
- 42 Όσον αφορά το αίτημα αποζημιώσεως σχετικά με την περίοδο μεταξύ 23 Φεβρουαρίου 1985 και 13 Μαΐου 1986, ημερομηνία κατά την οποία ο ενάγων πώλησε την εκμετάλλευσή του SLOM, δεν αμφισβητείται ότι ο ενάγων, κατ' εφαρμογήν του

κανονισμού 857/84, δεν μπόρεσε να παραγάγει γάλα και η αντιστοιχούσα ζημία, σύμφωνα με την προαναφερθείσα νομολογία, καταλογίζεται στην Κοινότητα.

- 43 Αντιθέτως, όσον αφορά την ζημία που προβάλλεται ότι επήλθε μετά τις 13 Μαΐου 1986, πρέπει να εξεταστεί σε ποιο βαθμό η ζημία αυτή είναι συνέπεια της πρώτης άρνησεως χορηγήσεως ποσοτώσεως στον ενάγοντα το 1985.
- 44 Επιβάλλεται να υπομνησθεί ότι ο ενάγων παραχώρησε την εκμετάλλευσή του SLOM το 1986 και μεταβίβασε τη δραστηριότητά του παραγωγής σε άλλη εκμετάλλευση για λόγους οικονομικής αποτελεσματικότητας. Προκύπτει προφανέστατα ότι η απόφαση αυτή του ενάγοντος, την οποία έλαβε εκουσίως, δεν έχει καμία σχέση με την άρνηση χορηγήσεως της ποσοτώσεως την οποία αντιμετώπισε μετά τη λήξη της δεσμεύσεώς του περί μη εμπορίας το 1985.
- 45 Εξάλλου, από το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 857/84, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 590/85 Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 1985 (ΕΕ L 68, σ. 1), σε συνδυασμό με το άρθρο 7 του κανονισμού 1546/88, προκύπτει ότι, ακόμη και στην περίπτωση παραγωγού γάλακτος ο οποίος δεν έχει αναλάβει δέσμευση μη εμπορίας ή μετατροπής, οι δυνατότητες μεταβιβάσεως ποσοτώσεως από μια εκμετάλλευση σε άλλη περιορίζονται στις περιπτώσεις είτε μεταβιβάσεως της γης στις δημόσιες αρχές και/ή για λόγους δημόσιας ωφέλειας (άρθρο 7, παράγραφος 1), είτε στις αγροτικές εκμισθώσεις που λήγουν και δεν μπορούν να ανανεωθούν (άρθρο 7, παράγραφος 4).
- 46 Συνεπώς, ακόμη και αν υποτεθεί ότι είναι ακριβές ότι οι παραγωγοί που διαθέτουν ποσότητα αναφοράς μπορούσαν, το 1985/1986, να τη μεταβιβάσουν σύμφωνα με την ολλανδική διοικητική πρακτική, πρόκειται για κατάσταση που δεν είναι οικεία στον κοινοτικό νομοθέτη και, ενδεχομένως, στις ολλανδικές αρχές εναπέκειτο να αντιμετωπίσουν τον ενάγοντα με τρόπο μη δημιουργούντα δυσμενείς διακρίσεις.

- 47 Στη συνέχεια, υπενθυμίζεται ότι, μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού 764/89, το αίτημα του ενάγοντος για τη χορήγηση ποσοτώσεως κατ' εφαρμογήν αυτού του κανονισμού απορρίφθηκε κατ' εφαρμογήν του άρθρου 3α, παράγραφος 1, του κανονισμού 1546/88 (βλ. ανωτέρω σκέψη 7), σύμφωνα με το οποίο η χορήγηση ειδικής ποσότητας αναφοράς εξαρτάται από το αν αποδεικνύεται ότι ο παραγωγός διαχειρίζεται, κατά την ημερομηνία υποβολής της αιτήσεως, εν όλω ή εν μέρει την εκμετάλλευση SLOM.
- 48 Αντιθέτως όμως προς ό,τι ισχυρίζεται ο ενάγων, και όπως το Δικαστήριο έχει ήδη επανειλημμένως διαπιστώσει (βλ., μεταξύ άλλων, την απόφαση της 27ης Ιανουαρίου 1994, C-98/91, Herbrink, Συλλογή 1994, σ. I-223), κατά την προϋπόθεση αυτή επιβάλλεται μόνον σε θέματα ειδικών ποσοτήτων αναφοράς η εφαρμογή της αρχής που θεσπίζει το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 857/84, σύμφωνα με την οποία η ποσότητα αναφοράς μεταβιβάζεται μαζί με τις εκτάσεις στις οποίες αντιστοιχεί (σκέψη 13). Υπό τις συνθήκες αυτές, ο ενάγων δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι η εφαρμογή της προϋποθέσεως αυτής στην περίπτωση του συνιστά προσβολή της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης επειδή δεν μπορούσε να προβλέψει, κατά τη χρονική στιγμή της παραχωρήσεως της εκμεταλλεύσεως του SLOM, ότι θα επιβαλλόταν τέτοια προϋπόθεση.
- 49 Εφόσον η πώληση εκ μέρους του ενάγοντος της εκμεταλλεύσεώς του SLOM δεν ήταν συνέπεια της αρνήσεως χορηγήσεως ποσοτώσεως, η οποία του αντιτάχθηκε παρανόμως το 1985, και δεν πραγματοποιήθηκε υπό το κάλυμμα των δυνατοτήτων μεταβιβάσεως που προσέφερε ο κανονισμός 857/84, οι λόγοι για τους οποίους δεν χορηγήθηκε ποσόστωση στον ενάγοντα στο πλαίσιο του κανονισμού 764/89 και η εξ αυτού απορρέουσα ζημία δεν μπορούν να καταλογιστούν στην Κοινότητα.
- 50 Επομένως οι ζημιές που υπέστη ο ενάγων λόγω του ότι στερήθηκε ποσότητας αναφοράς μπορούν να είναι μόνον αυτές που επήλθαν μέχρι τις 13 Μαΐου 1986.
- 51 Συνεπώς, πρέπει να εξεταστεί αν και σε ποιο βαθμό η αξίωση του ενάγοντος προσκρούει στην παραγραφή.

Επί της παραγραφής

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 52 Ο ενάγων υποστηρίζει ότι η παραγραφή της αιτήσεώς του διακόπηκε με το έγγραφο της 31ης Μαρτίου 1989. Ο ενάγων επισημαίνει ότι, με το έγγραφο αυτό, πληροφόρησε, όπως και οι λοιποί 351 παραγωγοί SLOM, τα κοινοτικά όργανα ότι θεωρούσαν την Κοινότητα υπεύθυνη για το διαφυγόν κέρδος που απορρέει από την άρνηση χορηγήσεως των ποσοτώσεων η οποία τους αντιτάχθηκε κατόπιν της ενάρξεως ισχύος του κανονισμού 857/84. Καθόσον τα κοινοτικά όργανα ανέλαβαν τη δέσμευση, με την ανακοίνωση της 5ης Αυγούστου 1992, να μην προβάλουν την παραγραφή ως προς τους παραγωγούς οι οποίοι, όπως και ο ενάγων, είχαν ήδη απευθυνθεί στα κοινοτικά όργανα για να αξιώσουν αποζημίωση και των οποίων τα αιτήματα αποζημιώσεως δεν είχαν κατά την ημερομηνία αυτή ήδη παραγραφεί, η δέσμευση αυτή τυγχάνει εφαρμογής στον ενάγοντα από τις 31 Μαρτίου 1989.
- 53 Όσον αφορά το έγγραφο του γενικού διευθυντή της Νομικής Υπηρεσίας του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 1992, έχει πλέον καταστεί άνευ αντικειμένου επί του σημείου αυτού με τη μεταγενέστερη ανακοίνωση της 5ης Αυγούστου 1992.
- 54 Επομένως, ο D. Booss, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας της Επιτροπής, υπεύθυνος κατά την εποχή εκείνη των υποθέσεων SLOM, βεβαίωσε τηλεφωνικώς τον δικηγόρο του ενάγοντος ότι το έγγραφο της 31ης Μαρτίου 1989 αποτελούσε πράξη με την οποία διεκόπη η παραγραφή.
- 55 Εξάλλου, λίγο μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού 2187/93, η Επιτροπή απέστειλε στις ολλανδικές αρχές κατάλογο περιλαμβάνοντα όλους τους παραγωγούς SLOM οι οποίοι μπορούσαν να αξιώσουν αποζημίωση καθώς και τις αιτήσεις που είχαν ήδη παραγραφεί. Συνεπώς, ο ενάγων ζητεί να προσκομισθεί από τους εναγόμενους αυτός ο κατάλογος κατά την προφορική διαδικασία και, σε περίπτωση που οι εναγόμενοι αρνηθούν, να διατάξει το Πρωτοδικείο την προσκόμιση του εγγράφου αυτού.

- 56 Η θέση των εναγομένων είναι όχι μόνον αντίθετη προς τη διατύπωση της ανακοινώσεως της 5ης Αυγούστου 1992, με την οποία είχαν ρητώς ενθαρρύνει τους παραγωγούς SLOM να μην ασκήσουν αγωγές αποζημιώσεως κατά της Κοινότητας, αλλά δημιουργεί και δυσμενείς διακρίσεις στο μέτρο που η Επιτροπή δεν προέβλεπε την παραγραφή ως προς τους λοιπούς Ολλανδούς παραγωγούς SLOM που έλαβαν προσφορές αποζημιώσεως και το όνομα των οποίων περιλαμβανόταν επίσης στον κατάλογο τον συνημμένο στο έγγραφο της 31ης Μαρτίου 1989.
- 57 Οι εναγόμενοι φρονούν ότι η αίτηση του ενάγοντος έχει ολοσχερώς παραγραφεί από τις 13 Μαΐου 1991. Πράγματι, εφόσον η αποκαταστάσιμη ζημία του έληξε στις 13 Μαΐου 1986, η προθεσμία της πενταετούς παραγραφής του άρθρου 43 του Οργανισμού του Δικαστηρίου έληξε στις 13 Μαΐου 1991, εκτός αν μεσολάβησε πριν από την ημερομηνία αυτή πράξη που διέκοψε την παραγραφή.

Κρίση του Πρωτοδικείου

- 58 Η προθεσμία παραγραφής που προβλέπει το άρθρο 43 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, το οποίο διέπει τη διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου κατ' εφαρμογήν του άρθρου 46 του ίδιου Οργανισμού, δεν μπορεί να αρχίσει πριν πληρωθούν όλες οι προϋποθέσεις από τις οποίες εξαρτάται η υποχρέωση αποζημιώσεως και, ιδίως, όσον αφορά τις περιπτώσεις στις οποίες η ευθύνη απορρέει από κανονιστική πράξη, πριν εμφανιστούν τα ζημιογόνα αποτελέσματα της πράξεως αυτής (απόφαση του Πρωτοδικείου της 16ης Απριλίου 1997, T-20/94, Hartmann κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-595, σκέψη 107).
- 59 Εν προκειμένω, η συνδεόμενη με την αδυναμία εκμεταλλεύσεως της ποσότητας αναφοράς ζημία προκλήθηκε από την ημέρα κατά την οποία, μετά τη λήξη της

δεσμεύσεώς του περί μη εμπορίας, ο ενάγων θα μπορούσε να επαναλάβει την παραγωγή γάλακτος αν δεν του είχαν αρνηθεί τη χορήγηση της ποσότητας αυτής, δηλαδή από τις 23 Φεβρουαρίου 1985, ημερομηνία εφαρμογής του κανονισμού 857/84 ως προς αυτόν. Επομένως, από της ημερομηνίας αυτής συντρέχουν οι προϋποθέσεις ασκήσεως της αγωγής αποζημιώσεως κατά της Κοινότητας και άρχισε να τρέχει η προθεσμία παραγραφής.

- 60 Για τον προσδιορισμό της περιόδου κατά την οποία προκλήθηκε η ζημία, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι αυτή δεν προκλήθηκε στιγμιαία. Η ζημία αυτή συνεχίστηκε κατά τη διάρκεια μιας ορισμένης περιόδου, κατά την οποία ο ενάγων βρέθηκε σε αδυναμία να λάβει ποσότητα αναφοράς. Πρόκειται για συνεχιζόμενες ζημιές, καθημερινώς επαναλαμβανόμενες (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Hartman κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 132). Επομένως, το δικαίωμα αποζημιώσεως αφορά διαδοχικές περιόδους οι οποίες αρχίζουν κάθε ημέρα κατά την οποία η εμπορία δεν ήταν δυνατή.
- 61 Πάντως, δεδομένου ότι ο ενάγων πώλησε την εκμετάλλευσή του SLOM στις 13 Μαΐου 1986, από της ημερομηνίας αυτής δεν εδικοιούτο πλέον ποσότητας αναφοράς (βλ. ανωτέρω σκέψη 7). Λαμβανομένου υπόψη ότι όπως έχει κριθεί οι ζημιές που ισχυρίζεται ότι υπέστη ο ενάγων μετά την πώληση αυτή δεν συνδέονται με την εφαρμογή του κανονισμού 857/84 ως προς αυτόν, η προθεσμία παραγραφής έληξε πέντε έτη μετά τις 13 Μαΐου 1986, δηλαδή στις 13 Μαΐου 1991, εκτός εάν είχε διακοπεί πριν από την ημερομηνία αυτή.
- 62 Σύμφωνα με το άρθρο 43 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, η παραγραφή διακόπτεται είτε διά της προσφυγής που ασκείται ενώπιον του κοινοτικού δικαστή είτε διά της προηγούμενης αιτήσεως που ο ζημωθείς απευθύνει στο αρμόδιο όργανο της Κοινότητας, θεωρουμένου εντούτοις ότι στην τελευταία αυτή περίπτωση ο χρόνος παραγραφής διακόπτεται μόνον αν, μετά την αίτηση, ασκείται αγωγή εντός της προθεσμίας που καθορίζεται σε σχέση με το άρθρο 173 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρο 230 ΕΚ) ή το άρθρο 175 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρο 232 ΕΚ), αναλόγως της περιπτώσεως (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 5ης Απριλίου 1973, 11/72, Giordano κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 511, σκέψη 6, και του Πρωτοδικείου της 25ης Νοεμβρίου 1998, T-222/97, Steffens κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-4175, σκέψεις 35 και 42).

- 63 Επομένως, ο ενάγων δεν μπορεί να επικαλεστεί το έγγραφο της 31ης Μαρτίου 1989 που απηύθυνε στα κοινοτικά όργανα για τη διακοπή της προβλεπόμενης από το άρθρο 43 του Οργανισμού του Δικαστηρίου παραγραφής, διότι, μετά την αίτηση, δεν άσκησε αγωγή ενώπιον του Πρωτοδικείου.
- 64 Ο ενάγων ισχυρίζεται ότι, από την εφαρμογή της ανακοίνωσης της 5ης Αυγούστου 1992 ως προς αυτόν, προκύπτει ότι οι εναγόμενοι είχαν αναλάβει τη δέσμευση μη προβολής της παραγραφής από την 31η Μαρτίου 1989, ημερομηνία κατά την οποία ο ενάγων απευθύνθηκε στα κοινοτικά όργανα.
- 65 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι η παραίτηση από την προβολή της παραγραφής, που περιλαμβάνεται στην ανακοίνωση της 5ης Αυγούστου 1992, ήταν μια μονομερής πράξη που σκοπούσε, με στόχο τον περιορισμό του αριθμού των ασκηθεισών αγωγών, στο να ενθαρρυνθούν οι παραγωγοί να αναμείνουν την εφαρμογή του συστήματος της κατ' αποκοπήν αποζημίωσης που θα προβλεπόταν από τον κανονισμό 2187/93 (προαναφερθείσα απόφαση Steffens κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 38).
- 66 Η ανακοίνωση αυτή σκοπούσε συγκεκριμένα τους παραγωγούς τα δικαιώματα αποζημίωσης των οποίων δεν είχαν ακόμη παραγραφεί κατά την ημερομηνία της δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα ή κατά την ημερομηνία κατά την οποία οι παραγωγοί αυτοί είχαν ήδη απευθυνθεί σε ένα από τα κοινοτικά όργανα (βλ. ανωτέρω σκέψη 11). Με την τελευταία αυτή μνεία, οι εναγόμενοι σκοπούσαν τους παραγωγούς που είχαν απευθυνθεί σε θεσμικά όργανα πριν από τη δημοσίευση της εν λόγω ανακοίνωσης για να αξιώσουν δικαίωμα αποζημίωσης βάσει της απόφασης Mulder II και από τους οποίους είχαν ζητήσει να μην ασκήσουν αγωγή αποζημίωσης περιμένοντας τη διευθέτηση της κατ' αποκοπήν αποζημίωσης. Πράγματι, ο σκοπός της μνείας αυτής ήταν η διασφάλιση των δικαιωμάτων αποζημίωσης των παραγωγών αυτών.
- 67 Διαπιστώνεται όμως ότι οι εναγόμενοι δεν απάντησαν ποτέ στο έγγραφο της 31ης Μαρτίου 1989 και, συνεπώς, δεν ανέλαβαν καμία δέσμευση ως προς τον

ενάγοντα κατά την ημερομηνία αυτή. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο ενάγων δεν μπορεί να επικαλεστεί την ανακοίνωση της 5ης Αυγούστου 1992.

- 68 Στη συνέχεια, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα του ενάγοντος που αντλείται από το γεγονός ότι το όνομά του περιλαμβανόταν σε κατάλογο που απέστειλε η Επιτροπή στις ολλανδικές αρχές, μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού 2187/93, ο οποίος απαριθμούσε τους παραγωγούς που ωφελούνταν από τη δέσμευση μη προβολής της παραγραφής, που περιλαμβανόταν στην ανακοίνωση της 5ης Αυγούστου 1992.
- 69 Επισημαίνεται κατ' αρχάς ότι ο κατάλογος αυτός απευθύνθηκε σε εθνικές αρχές για να τους επισημάνει, στην περίπτωση που θα τους υποβάλλονταν αιτήσεις αποζημίωσης στο πλαίσιο του προβλεπόμενου από τον κανονισμό 2187/93 συμβιβασμό, από ποια ημερομηνία έχει διακοπεί η παραγραφή των αιτήσεων. Ο κατάλογος αυτός δεν διέκρινε τους παραγωγούς SLOM στους οποίους είχε χορηγηθεί οριστική ποσότητα αναφοράς και στους οποίους μπορούσε συνεπώς να γίνει πρόταση συμβιβασμού στο πλαίσιο του κανονισμού 2187/93 από αυτούς οι οποίοι, όπως ο ενάγων, δεν είχαν λάβει ποσόστωση και, κατά συνέπεια, δεν ενέπιπταν σε ένα τέτοιο πλαίσιο συμβιβασμού. Επομένως, το όνομα του ενάγοντος περιλαμβανόταν στον κατάλογο αυτόν εκ παραδρομής.
- 70 Παρ' όλ' αυτά, ένα τέτοιο σφάλμα δεν μπορεί να δημιουργήσει στον ενάγοντα την πεποίθηση ότι ωφελείται από τη δέσμευση που περιλαμβάνεται στην ανακοίνωση της 5ης Αυγούστου 1992 και ότι η παραγραφή της αιτήσεώς του είχε διακοπεί από τις 31 Μαρτίου 1989. Πράγματι, κατά τον χρόνο αποστολής του επίδικου καταλόγου, στις 10 Σεπτεμβρίου 1993, ο ενάγων μπορούσε ήδη να γνωρίζει ότι δεν θα του γινόταν συμβιβαστική προσφορά κατά τον κανονισμό 2187/93 και ότι, συνεπώς, δεν τον αφορούσε η προαναφερθείσα δέσμευση.
- 71 Επιπλέον, η θέση των εναγομένων ως προς την παραγραφή της παρούσας αγωγής δεν μπορεί να αποτελεί δυσμενή μεταχείριση σε σχέση με τη συμπεριφορά της Επι-

τροπής έναντι των παραγωγών SLOM που έλαβαν προσφορές αποζημιώσεως εφόσον, όπως σημειώθηκε (βλ. ανωτέρω σκέψη 69), η κατάσταση του ενάγοντος διαφέρει από την κατάσταση των δικαιούχων του κανονισμού 2187/93.

- 72 Τέλος, όσον αφορά τους ισχυρισμούς του ενάγοντος σχετικά με τις φερόμενες δηλώσεις του D. Booss, αρκεί η διαπίστωση ότι δεν δικαιολογούνται από κανένα αποδεικτικό στοιχείο.
- 73 Υπό τις συνθήκες αυτές, εφόσον δεν υπήρξε διακοπή ή αναστολή της παραγραφής, το αργότερο μέχρι τις 13 Μαΐου 1991, η ασκηθείσα στις 29 Απριλίου 1997 αγωγή είναι εκπρόθεσμη, εφόσον τα δικαιώματα αποζημιώσεως του ενάγοντος είχαν ήδη παραγραφεί.
- 74 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η αγωγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 75 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα. Δεδομένου ότι ο ενάγων ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το αίτημα των εναγομένων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την αγωγή ως απαράδεκτη.**

- 2) Καταδικάζει τον ενάγοντα στα δικαστικά έξοδα.**

Tili

Moura Ramos

Mengozzi

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 31 Ιανουαρίου 2001.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

P. Mengozzi